EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.5.2026
COM(2026) 254 final

2026/0129 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke v zvezi z metodo organoleptičnega ocenjevanja deviškega oljčnega olja

{SWD(2026) 133 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke (IOC) v zvezi s predvidenim sprejetjem dveh sklepov na njegovem naslednjem rednem zasedanju junija 2026: „kozarec za degustacijo olja“ in „navodila za ureditev prostora za degustacijo“, ki se nanašata na metodo organoleptičnega ocenjevanja deviškega oljčnega olja.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Mednarodni sporazum o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015

Cilji Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) so (i) prizadevanje za enotnost pri nacionalni in mednarodni zakonodaji o fizikalno-kemijskih in organoleptičnih lastnostih oljčnih olj, olj iz oljčnih tropin in namiznih oljk, da bi preprečili morebitne trgovinske ovire; (ii) izvajanje dejavnosti na področju fizikalno-kemijskega in organoleptičnega preskušanja, ki prispevajo k znanju o sestavi in kakovostnih lastnostih oljčnih proizvodov, zaradi utrditve mednarodnih standardov ter (iii) okrepitev vloge Mednarodnega sveta za oljke kot foruma odličnosti za mednarodno znanstveno skupnost na področju oljk in oljčnega olja.

Prenovljena različica Sporazuma je začela veljati 1. januarja 2017.

Evropska unija je pogodbenica Sporazuma[1].

2.2. Svet članic

Svet članic Mednarodnega sveta za oljke (v nadaljnjem besedilu: svet članic) je vrhovni in glavni organ odločanja IOC, ima vse pristojnosti za izvajanje in izvaja vse naloge, ki so potrebne za doseganje ciljev tega sporazuma. Evropska unija je kot pogodbenica Sporazuma članica IOC in je zastopana v svetu članic. Svet članic odloča s soglasjem članic. Če soglasja ni mogoče doseči, se sklepa o trgovinskem standardu in metodah sprejmeta, razen če ju zavrne vsaj četrtina članic oziroma ena ali več članic, ki imajo skupaj vsaj 100 deležev.

IOC ima trenutno 21 članic, Evropska unija pa ima 647 od skupno 1 000 deležev.

2.3. Predvideni akt sveta članic

Izvršni sekretariat IOC je novembra 2025 svojim članicam predstavil besedilo dveh sklepov o kemiji in standardizaciji. Oba sklepa se nanašata na metodo organoleptičnega ocenjevanja deviškega oljčnega olja:

– revizija 3 dokumenta COI/T.20/Doc. št. 5 „kozarec za degustacijo olja“;

– revizija 2 dokumenta COI/T.20/Doc. št. 6 o navodilih za ureditev prostora za degustacijo.

Delovni dokument služb Komisije, ki je priložen temu predlogu, vključuje besedilo revidiranih dokumentov, kot ju je predstavil izvršni sekretariat.

---

[1] Sklep Sveta (EU) 2016/1892 z dne 10. oktobra 2016 o podpisu Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi (UL L 293, 28.10.2016, str. 2) ter Sklep Sveta (EU) 2019/848 z dne 17. maja 2019 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (UL L 139, 27.5.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj).

Po členu 20(3) Sporazuma se merila kakovosti in čistosti v navedenem trgovinskem standardu IOC za oljčno olje in olje iz oljčnih tropin uporabljajo v mednarodni trgovini članic. Poleg tega morajo tržni standardi po členu 75(5), točka (e), Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[2] upoštevati standardna priporočila, ki jih sprejmejo mednarodni organi. Tržni standardi se preverjajo s pravili, določenimi v skladu s členom 90a Uredbe (EU) št. 1308/2013. Sklepa o revizijah teh dokumentov, ki se nanašata na metodo organoleptičnega ocenjevanja deviškega oljčnega olja, vplivata na način preverjanja parametrov. Zato bosta navedena sklepa vplivala na veljavno zakonodajo EU, in sicer na Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/2105 z dne 29. julija 2022 o pravilih za preverjanje skladnosti tržnih standardov za oljčno olje in metodah za analizo značilnosti oljčnega olja[3].

Stališče, podrobno opisano v tem sklepu, naj bi se v imenu Unije zastopalo na naslednjem rednem zasedanju Mednarodnega sveta za oljke, ki bo potekalo junija 2026.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Sklepa, ki ju sprejme svet članic, se nanašata na metodo organoleptičnega ocenjevanja deviškega oljčnega olja:

– revizija 3 dokumenta COI/T.20/Doc. št. 5 „kozarec za degustacijo olja“;

– revizija 2 dokumenta COI/T.20/Doc. št. 6 o navodilih za ureditev prostora za degustacijo.

O navedenih sklepih so razpravljali znanstveniki in tehnični strokovnjaki Komisije in držav članic za oljčno olje. Sklepa prispevata k mednarodni harmonizaciji standardov za oljčno olje in bosta določila okvir, ki bo omogočil pošteno konkurenco pri trgovanju z oljčnim oljem. Zato bi ju bilo treba podpreti.

Navedena sklepa ustrezata ciljem politike Unije za standarde za trženje kmetijskih proizvodov, kot je določeno v naslovu II dela II Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

Za sprejetje sklepov je potrebno stališče Unije.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo

[2] Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

[3] UL L 284, 4.11.2022, str. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2105/2022-11-04.

zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[4].

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Svet članic je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer z Mednarodnim sporazumom o oljčnem olju in namiznih oljkah.

Akta, ki naj bi ju svet članic sprejel, sta akta s pravnim učinkom. Predvidena akta bosta zavezujoča v mednarodnem pravu v skladu s členom 20(3) Sporazuma in lahko odločilno vplivata na vsebino zakonodaje EU, in sicer na izvedbeni akt glede preverjanja skladnosti tržnih standardov za oljčno olje na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013. Po členu 75(5), točka (e), Uredbe (EU) št. 1308/2013 morajo tržni standardi namreč upoštevati standardna priporočila, ki jih sprejmejo mednarodni organi.

Predvidena akta ne dopolnjujeta ali spreminjata institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je torej člen 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. SKLADNOST Z NAČELOM „PRIVZETO DIGITALEN“

Ta predlog nima digitalnih razsežnosti, saj ni digitalnega pomena. Digitalna sredstva ali izmenjava podatkov ne spada na področje uporabe predloga.

[4] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

2026/0129 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke v zvezi z metodo organoleptičnega ocenjevanja deviškega oljčnega olja

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Mednarodni sporazum o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je bil v imenu Unije sklenjen s Sklepom Sveta (EU) 2019/848[1].

(2) Na podlagi člena 20 Sporazuma lahko svet članic Mednarodnega sveta za oljke (v nadaljnjem besedilu: svet članic) sprejema sklepe in priporočila za izvajanje določb Sporazuma.

(3) Svet članic naj bi na 123. zasedanju, ki bo potekalo junija 2026, sprejel oba sklepa o metodi organoleptičnega ocenjevanja deviškega oljčnega olja.

(4) O teh sklepih so obsežno razpravljali znanstveniki in tehnični strokovnjaki Komisije in držav članic za oljčno olje. Sklepa naj bi prispevala k mednarodni harmonizaciji standardov za oljčno olje in določila okvir, ki naj bi omogočil pošteno konkurenco pri trgovini s proizvodi iz sektorja oljčnega olja. Zato bi Unija morala podpreti njuno sprejetje.

(5) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v svetu članic, saj bosta imela sklepa, ki ju bo sprejel Mednarodni svet za oljke (IOC), pravne učinke na Unijo pri mednarodni trgovini z drugimi članicami IOC in bosta lahko vplivala na vsebino prava Unije, in sicer na preverjanje skladnosti za oljčno olje, ki ga je Komisija sprejela na podlagi člena 90a Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[2].

(6) Če bi se sprejetje sklepov odložilo do izmenjave pisem pred 124. rednim zasedanjem sveta članic, ker ju nekatere članice ne bi mogle odobriti, bi bilo treba v izmenjavi pisem v imenu Unije zavzeti stališče iz tega sklepa.

(7) Vendar bi bilo treba predstavnikom Unije v svetu članic omogočiti, da se dogovorijo o tehničnih prilagoditvah drugih metod ali dokumentov IOC brez nadaljnjega sklepa

---

[1] Sklep Sveta (EU) 2019/848 z dne 17. maja 2019 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (UL L 139, 27.5.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

[2] Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

Sveta, če te tehnične prilagoditve izhajajo iz sprememb, povezanih z revizijami teh dveh dokumentov.

(8) Da bi obvarovali interese Unije, bi morali imeti predstavniki Unije v svetu članic kljub temu možnost zahtevati, da se sprejetje navedenih sklepov preloži, če je verjetno, da bodo nove znanstvene ali tehnične informacije, predstavljene pred 124. rednim zasedanjem sveta članic, vplivale na stališče, ki se zastopa v imenu Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Unija podpre sprejetje obeh sklepov v zvezi z metodo organoleptičnega ocenjevanja deviškega oljčnega olja:

– revizija 3 dokumenta COI/T.20/Doc. št. 5 o „kozarcu za degustacijo olja“;

– revizija 2 dokumenta COI/T.20/Doc. št. 6 o navodilih za ureditev prostora za degustacijo

s strani sveta članic Mednarodnega sveta za oljke (IOC) na naslednjem rednem zasedanju junija 2026 ali z izmenjavo pisem pred 124. rednim zasedanjem.

Člen 2

Predstavniki Unije v svetu članic IOC se lahko dogovorijo o tehničnih prilagoditvah drugih metod ali dokumentov IOC brez nadaljnjega sklepa Sveta, če so te tehnične prilagoditve posledica sprememb dokumentov iz člena 1.

Člen 3

Kadar obstaja verjetnost, da bodo na stališče iz člena 1 vplivale nove znanstvene ali tehnične informacije, predstavljene pred naslednjim rednim zasedanjem sveta članic IOC, predstavniki Unije zahtevajo, da se sprejetje navedenih sklepov preloži do oblikovanja stališča Unije na podlagi novih informacij.

Člen 4

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik/predsednica